

DATUM 2020-12-14

TJÄNSTESKRIVELSE

Samhällsbyggnadsförvaltningen

TJÄNSTESTÄLLE Tekniska avdelningen
HANDLÄGGARE Anna Dejerud

Till

DIARIENR SBN/2020:666
ÄRENDE Ny dragning av väg 55 mellan Dunker och Björndammen

Flens kommuns yttrande angående samråd riksväg 55.**Förslag till beslut**

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande till Trafikverket

Sammanfattning

Trafikverket Region Öst har tagit fram samrådshandling för nyanläggning och ombyggnad av väg 55 och 894. Förändringen omfattar väg 55 mellan vägförskningen med väg 885 vid Dunkers stationssamhälle i söder och till norr om Björndammen. Samrådshandlingen inkom till Flens kommun 2020-11-23.

Flens kommun har fått tillfälle att lämna synpunkter på Trafikverkets planförslag. Ett samrådsmöte hölls 2020-12-09 med representanter från Flens kommun och Trafikverket i syfte att diskutera förslaget. Flens kommun närvarade med representanter från samhällsbyggnadsförvaltningen samt kommunledningsförvaltningen. Nedan presenteras Flens kommuns synpunkter på Trafikverkets samrådsförslag.

Ärendet

Behovet av att stärka och förbättra kommunikationen genom länet är av yttersta vikt för såväl den regionala som den kommunala utvecklingen för både verksamheter och invånare och Flens kommun ställer sig mycket positiva till en ombyggnation av riksväg 55 i den del som nu planeras.

Kommunen vill dock lämna följande synpunkter på samrådsförslaget som tagits fram:

Barnperspektivet:

Flens kommun anser att barnperspektivet har förbisetts i samrådsförslaget, framförallt gällande tillgängligheten och säkerheten för barn och ungdomar att ta sig till och från busshållplatserna. Vid Björndammen föreslås en korsning i plan. En korsning med refug på en vägsträck med hastighetsbegränsning 80 km/h ger inte en trafiksäker passage utan skapar en otrygghet att ta sig till och från hållplatslägen, speciellt för yngre resenärer. Barnperspektivet har också förbisetts när det gäller den barriäreffekt som den planerade vägen utgör och planskilda passager för människor helt saknas på sträckan.

Kollektivtrafik:

Flens kommun vill också framhålla att de planerade hållplatserna måste vara tillgänglighetsanpassade till och från hållplatsläge utöver att vara tillgänglighetsanpassade på plats. Detta innebär att utöver säkra och trygga passager vid hållplatslägena måste även gångbanor/avskilda gångvägar till och från busshållplatserna anordnas.

Trygga passager bör samordnas med befintliga busshållplatser för att säkerställa kollektivtrafikens tillgänglighet även på landsbygd och möjliggöra resor med kollektivtrafiken både för arbets- och skolpendling. Tillgängligheten till och från hållplatslägen vid Dunker och Björndammen behöver utformas bättre för samtliga resenärer men särskilt för barn och ungdomar.

Om det inte är möjligt att anordna tillgängliga och säkra hållplatslägen vid Björndammen bör en alternativ vändslinga vid den nya infarten mot väg 894 (Stålbåga/Ärla) övervägas. Vändslingan kan nås på ett bättre sätt av boende i området samt bidra till en ökad trafiksäkerhet i jämförelse med nuvarande förslag där oskyddade trafikanter föreslås att korsa i plan över väg 55.

Oskyddade trafikanter:

Säkra och tillgängliga passager samt gångvägar måste skapas för oskyddade trafikanter vid både Dunkers stationssamhälle och Björndammen. Boende ska kunna röra sig inom området på ett säkert och tryggt sätt. Detta innefattar bland annat att boende ska kunna korsa vägen på ett pålitligt och lugnt sätt. Vid Dunkers stationssamhälle är detta särskilt viktigt då det finns bostadsbebyggelse på båda sidor av vägen samt målpunkter i närområdet som till exempel fotbollsplan, skola och kyrka. Dunker är i övrigt även utpekad som ett landsbygdscentrum i Flens kommuns översiktsplan, vilket innebär att det genom väl genomtänkt utveckling av området finns stor potential för framtida bostäder och verksamheter vilket kan stärka befintligt resande med kollektivtrafik. Att möjliggöra och främja hållbara transporter är av yttersta vikt då fungerande kommunikationer är en förutsättning för utveckling av landsbygden och landsbygdscentran.

Om inte trygga passager finns vid samlad bebyggelse ger det långsiktig påverkan på möjligheten kring utvecklingen av allmän kollektivtrafik, ökade kostnader kring skolskjutstaxi samt bidrar till fortsatt bilbehov för boende längs riksvägen.

Den barriäreffekt som en mötesfri väg skapar medför också svårigheter att på ett tryggt sätt cykla eller gå längs med vägen. I praktiken kommer sträckan från Malmköping till Björndammen inte vara lämplig att cykla eller gå på då hastigheterna är höga och vägrenen begränsas av vajerräcke på sidorna. Det finns och kommer att finnas ett ökat behov av att transportera sig på ett hållbart och miljövänligt sätt och i det förslag som nu framlagts går utvecklingen snarare åt andra hållet. Flens kommun önskar se alternativ där de oskyddade trafikanternas behov vägs in och förslag på alternativa gång- och cykelvägar samt anläggnings- och driftskostnader för dessa framgår.

Besöksturism:

Björndammens masugn utgör sommartid ett viktigt turist - och besöksmål inom kommunen och för att den verksamheten ska kunna fortsätta att utvecklas bör särskild hänsyn tas till in- utfarten till området. Redan idag är avfarten från riksvägen ner till Masugnen brant och mycket tvär och även om ett vänstersvängfält planeras vid infarten borde en alternativ infartslösning kunna utredas. Exempelvis skulle en lösning kunna vara att leda in trafiken i det föreslagna nya korsningenläget för väg 894 och sedan parallellt med den nya dragningen av väg 55 via den gamla riksvägen (som i samrådsförslaget föreslås utgöra gångväg) och därmed också få bort ett korsningsläge för att ytterligare öka trafiksäkerheten. En sådan lösning tillsammans med en vändslinga för kollektivtrafik skulle också innebära att hållplatsläget på riksvägen vid Björndammen skulle kunna utgå och ersättas av ett hållplatsläge i vändslinga på väg 894. Detta skulle också kunna möjliggöra för Turistbussar att hämta/lämna besökare till Masugnen utan att behöva ta sig upp och ned för den branta backen till Masugnen.

Med hänsyn till trolig fortsatt verksamhet i caféet vid Björndammen bör rastplatsen i anslutning till Dammstugan finnas kvar, denna är struken i nuvarande föreslagen utformning. Att bibehålla rastplatsen möjliggör också för besökare till Björndammen och kringliggande natur och kulturområden att parkera för att utforska området samt via informationstavlorna få tillgång till mer upplysningar om platsen och de kringliggande natur- och kulturvärdena.

Om rastplatsen inte bibehålls bör den planerade in- och utfart till det befintliga caféet vid Björndammen (Dammstugan) breddas för att möjliggöra att caféverksamheten kan fortsätta. Nuvarande utformning tar endast hänsyn till att fastigheten eventuellt kan komma att brukas som bostad i framtiden, vilket inte är ett hållbart antagande i och med att fastigheten under en längre tid har brukats som café och är en viktig besökspunkt.

Friluftsliv:

I samrådsförslaget finns mycket lite nämnt om det rörliga friluftslivet och den barriäreffekt som en mötesfriväg tillsammans med viltstängsel utgör. I utredningen finns väl beskrivet vilka effekter barriären får på olika arter av faunan men ingenting om barriäreffekter för människor. Många människor söker sig till naturen och det saknas i underlaget information om hur dessa besöksintressen ska tas till vara. Med tanke på det förändrade omvärldsläget som pandemin har fört med sig och det ökande intresset för närturism är det viktigt att möjligheten för människor att tryggt besöka och stanna i närhet av intressanta och skyddsvärda miljöer.

Flens kommun anser att det är olämpligt att hänvisa friluftslivet till planerade faunapassager/portar för att passera vägen. Faunapassager/portar ska främst användas av vilt, detta eftersom djur kan bli avskräckta om alltför många människor använder utrymmet. Om ambitionen är att underlätta framkomligheten för friluftslivet bör en särskild passage/port anordnas för det ändamålet.

Kulturmiljöer:

Slutligen vill Flens kommun uppmärksamma att Trafikverket bör ta hänsyn till det lokala kulturmiljöprogrammet som kommunen har arbetat fram. Däri beskrivs bland annat området vid Björndammen och masugnen som har brukats på platsen. För den gamla masugnen är det särskilt viktigt att hänsyn tas till vattendragen i området så att en förändring av dess flöde inte påverkar sammanhanget av och förståelsen för vattnets betydelse för masugnens framdrift.

Det är även av yttersta vikt att de gamla vägar som ledde mellan gruvområdena och masugnen (ex Malmvägen) i så liten mån som möjligt förlorar sin ursprungliga bredd och sträckning då de är en viktig värdebärare av det kulturarv som de utgör.

Björn Rabenius
Förvaltningschef

Anna Dejerud
Teknisk chef

Beslutet skickas till: